

GESCHIEDKUNDIGE VERENIGING OUDEWATER

Secretariaat: Zuid IJsselkade 4 Oudewater

Telefoon: 06-52581330

www.geschiedkundigeverenigingoudewater.nl

E-mailadres: info@geschiedkundigeverenigingoudewater.nl

Oudewater, oktober 2022

Beste dames en heren leden van de Geschiedkundige Vereniging Oudewater,

HET NIEUWS VAN OKTOBER

Van de voorzitter

Beste GVO-leden,

U heeft vorige week een noodkreet van mij ontvangen. Ik heb gemerkt dat er daardoor toch mensen wakker geschrokken zijn, maar dat zou ook iets meer moeten opleveren. Wij kunnen niet doorgaan met het werk, dat een ander zou moeten doen, er ook nog even bij te pakken. Ieder doet zijn/haar best maar zo 'n situatie is niet wenselijk.

Maar we blijven optimistisch. Hopelijk kan ik u in de volgende brief een blijde mededeling doen.

Het tentoonstellingsseizoen loopt ten einde. De maand november gaan de deuren weer dicht voor de kijkers, maar achter de schermen zal er dan weer hard gewerkt worden aan de realisatie van een nieuw seizoen.

Ik bedank hierbij alvast de dames en heren suppoosten, die met zorg en aandacht de bezoekers ontvangen. Zonder hen staan we machteloos. We hopen hen in april weer terug te zien.

De andere belangrijke zaken in de GVO gaan vanzelfsprekend "gewoon" door.

En natuurlijk blijf ik ook op u allen rekenen.

Hartelijke groet

Nell van Gool

100 jaar "Het Rode Dorp"

Op 24 september was er de viering van dat het 100 jaar geleden was dat het Rode Dorp aan de Lange Burchwal werd gebouwd. Enkele weken daarvoor hield Bert Tjhie, die zeer nauw betrokken was bij de restauratie van deze unieke buurt, voor de leden van de geschiedkundige vereniging een uiteenzetting over de totstandkoming van de buurt, de situatie van de volkshuisvesting in die tijd en de restauratie van het unieke wijkje. Het had niet veel gescheeld of de hele wijk was ten onder gegaan aan de slopershamer.

De lezing gaf een goed beeld van hoe de restauratie is verlopen en welke verrassingen zich

aandienden tijdens de werkzaamheden.

Op de dag van de herdenking is er weer een gevelsteen bijgekomen die werd onthuld door burgemeester Danny de Vries en de jongste bewoner van het Rode Dorp Keet Hijman.

Vervolgens bood Nell van Gool namens onze vereniging de QR-tegel aan die is geplaatst bij de wijk en vertelt over de geschiedenis van het Rode Dorp.

Nell biedt de QR tegel aan (foto Bert van der Horst)

Oproep Rob de Kam

Het bestuur van de GVO kreeg van ons medelid Rob de Kam het volgende verzoek binnen :

“Al geruime tijd doe ik historisch onderzoek naar Martinus Cornelis van Wijngaarden (1855-1923), een zoals u ongetwijfeld weet in Oudewater geboren en getogen architect en aannemer, tevens diaken en boekhouder van de Gereformeerde Kerk en anti-revolutionair raadslid en wethouder (1889-1896). Uitgangspunt van mijn zoektocht was een dagboek dat hij tijdens een verblijf in Zuid-Afrika (1896-1900) heeft bijgehouden van zijn wederwaardigheden tijdens de Boerenoorlog. Daarbij komt dat Van Wijngaarden een voorouder van mij is, hij was een van mijn overgrootvaders, iets wat ik overigens pas tijdens mijn onderzoek ontdekte.

Nu heb ik al tal van bronnen geraadpleegd, met name in het Regionaal Historisch Centrum in Woerden, waar ik fantastisch geholpen ben. Mijn kennis vertoont echter nog tal van lacunes. Ook bezit ik slechts beperkt beeldmateriaal van Van Wijngaarden en zijn omgeving. Mijn vraag is of er bij de vereniging misschien leden zijn die mij in dit opzicht verder kunnen helpen.

Rob de Kam
Historicus en journalist”

Indien u Rob verder kunt helpen kunt u uw reactie sturen naar de secretaris
secretaris@geschiedenisoudewater.nl

Open dag en uitgave boek ter ere van 50-jarig jubileum RHC Rijnstreek en Lopikerwaard

In 1972 wordt het Streekarchivariaat Rijnstreek opgericht door de gemeenten Woerden, Bodegraven, Reeuwijk en Driebruggen en het Groot-Waterschap van Woerden. Gemeentelijke herindelingen en de fusie van waterschappen tot

het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden doen het werkgebied groeien. In 1994 treedt ook de gemeente Montfoort toe en in 2008 volgen de gemeenten IJsselstein, Lopik en Oudewater. Het streekarchief krijgt dan ook een nieuwe naam: *Het Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard* (RHC).

Wij willen graag met jullie bij ons jubileum stilstaan. Om dit te vieren hebben wij zeventig bijzondere verhalen uit onze archieven in één boek gebundeld: **70 verhalen uit de archieven van Rijnstreek en Lopikerwaard**. Telkens wordt een ander archiefstuk belicht. Zo lees je meer over het hensboek van het waterschap, de knopendraaiers uit Montfoort, de verwelcoming van Willem van Oranje als baron van IJsselstein of de uitspraak van de laatste doodstraf in Woerden.

Op zaterdag 5 november is er een **open dag** met onder andere een tentoonstelling, rondleidingen en een boekenmarkt. Via rondleidingen in onze depots krijgt u letterlijk een kijkje achter onze schermen. Verder zal er een tentoonstelling zijn met een aantal van onze meest indrukwekkende archiefstukken, en kunt u oud filmmateriaal bewonderen. Graag zien wij u zaterdag 5 november tussen 10:00 en 15:00 om dit vijftigjarig jubileum met ons te vieren op onze locatie in het Gemeentehuis aan de Blekerijlaan 14 te Woerden! Het boek 70 verhalen uit de archieven van Rijnstreek en Lopikerwaard zal vanaf dan voor €20,00 te koop zijn.

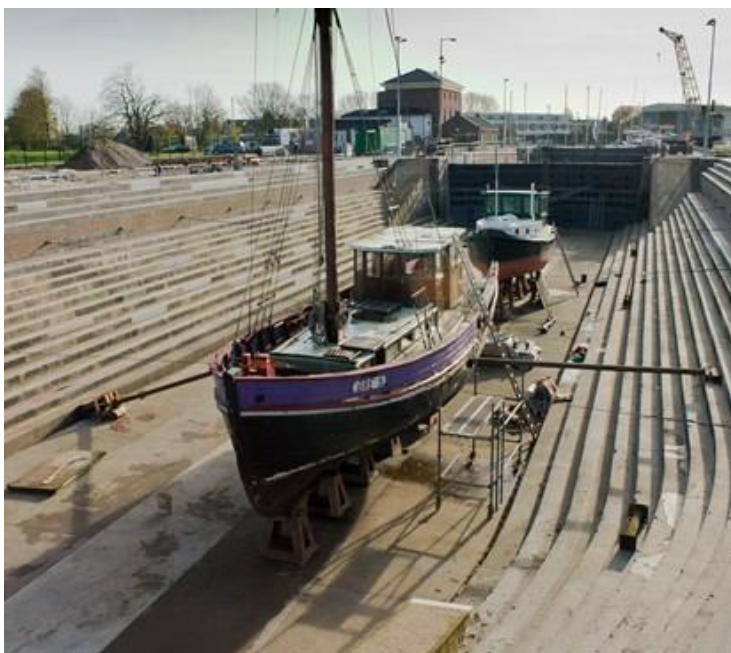
Watergeuzen nemen Den Briel in 1 april 1572

1572, Rampjaar met lichtpuntjes

was de titel van de lezing die Jan van Es donderdag 6 oktober gaf over de gebeurtenissen in dat jaar die een keerpunt vormden met de verhouding tussen de Nederlanden en de Spaanse heersers. Met een goed te volgen fotopresentatie gaf Jan in anderhalf uur precies aan hoe de 80-jarige oorlog van 1568 tot 1648 liep en waarom juist 1572 wordt gezien als de geboorte van Nederland terwijl andere jaren in die periode ook voor de hand liggen. Aan het einde van de lezing was iedereen er van overtuigd dat 1572 toch terecht kan worden gezien als geboortjaar van Nederland en dat Oudewater daarin ook een rol heeft gespeeld door samen met elf andere steden deel te nemen aan de “Eerste vrije Statenvergadering” in Dordrecht.

Helaas was er weinig erkenning voor de moed die Oudewater had om voor deelname te kiezen. In Dordrecht is de naam van Oudewater in het geheel niet verschenen op het herdenkingsmonument voor deze belangrijke vergadering en ook in Madurodam ontbrak elke verwijzing naar onze stad. Mede door de inzet van onze oud-burgemeester Pieter Verhoeve en huidige burgemeester Danny de Vries is dit deels rechtgezet.

Eendaagse excursie naar Den Briel

Dit jaar wordt in Den Briel, het huidige Brielle, herdacht dat in het jaar 1572 de Watergeuzen het stadje binnenvielen. Voor Nederland was dat het begin van ons land zoals het er nu uitziet. “De geboorte van Nederland”. De eerste Vrije Statenvergadering werd dat jaar in Dordrecht gehouden.

Voor de excursiecommissie van onze vereniging was dit de aanleiding om een reisje naar Brielle te organiseren.

Het was prachtig weer zodat we ter plekke een leerzame stadswandeling hebben gemaakt onder leiding van een goede gids en het stadsmuseum

van Brielle hebben bezocht.

Na de lunch zijn we doorgereeden naar Hellevoetsluis waar we het oude droogdok Jan Blanken hebben bezocht. Heel knap hoe Jan Blanken dit in die tijd al heeft kunnen realiseren op een manier die ook in onze tijd nog wordt gebruikt voor het onderhoud van schepen.

Het was een geslaagde dag met een vol programma.

Rampjaarherdenking 1672

Dit jaar herdenken we ook dat 350 jaar geleden Nederland in oorlog was verwickeld met Engeland, Frankrijk en de bisdommen Keulen en Munster. U kent het nog wel van school: de regering *radeloos*, het volk *redeloos* en het land *reddeloos*.

Op tal van locaties en tijdstippen worden er activiteiten georganiseerd om deze gebeurtenissen te herdenken. Omdat het in totaal om meer dan 500 activiteiten gaat kunnen we ze onmogelijk allemaal noemen maar we informeren u graag over een selectie hiervan die in de buurt worden gehouden.

NPO start op 21 oktober **zevendelige serie over het Rampjaar 1672**

Onder redactie van Andere Tijden komt er dit najaar een zevendelige docuserie over het Rampjaar 1672. De eerste uitzending is op vrijdag 21 oktober om 22.15 uur bij de NTR op NPO 2. Daarna elke week tot in december. Hans Goedkoop is in *Het Rampjaar 1672* als voice-over de verteller. In deze nieuwe geschiedenisserie reconstrueert de redactie van Andere Tijden de

gebeurtenissen die leidden tot het Rampjaar 1672. Wat gebeurde er nou precies in dat Rampjaar en vooral: hoe kon het zo uit de hand lopen?

U kunt de serie alvast bingen: https://www.npostart.nl/het-rampjaar-1672/VPWON_1336017n Bij de serie komt ook een YouTube-serie met pakkende video's over Nederlandse steden die een rol speelden in of naar aanloop van het Rampjaar: *Vestingverhalen*. Verder komt er een aangepaste serie voor het basisonderwijs.

29 Oktober Gouda, De Garensponnerij

Camerata Trajectina op muzikale tournee met *Redeloos, radeloos, reddeloos...*

Multimediale voorstelling met muziek van Camerata Trajectina met verhalen en uitleg door Hans Goedkoop in de rol van Johan de Witt en Leendert de Ridder in de rol als Koning Willem III van Engeland.

25 November Woerden, Lutherse Kerk 20:00

Concerto d' Amsterdam op Rampjaar-tournee met Geert Mak

Concert met muziek uit Frankrijk Engeland Duitsland en Nederland die te maken heeft met het rampjaar met verhalen hierover door Geert Mak.

Slot Zuylen: Moord en Brand! Slot Zuylen en Rampjaar 1672

Tentoonstelling in het slot Zuylen te Utrecht tot 30 oktober

Expositie in Bodegraven In het Hoofdkwartier van de Prins

Evertshuis Bodegraven tot 31 oktober

Haags Historisch Museum: De Moord op de gebroeders De Witt

Den Haag tot 13 november Haags historisch museum

Voor uitgebreide informatie kunt u terecht op de website van het Platform Rampjaarherdenking <https://rampjaarherdenking.nl/>

Sponsors

Alle hier vermelde bedrijven en instellingen hebben, ieder op eigen wijze, bijgedragen in het in stand houden van ons Stadsmuseum.

Speciaal te vermelden is natuurlijk de touchtable die er zonder onze begunstigers niet zou zijn geweest.

HARTELIJK DANK aan al onze begunstigers.

Namens het Bestuur van de Geschiedkundige Vereniging Oudewater
Met een vriendelijke groet,

Nell van Gool – van Liessum, voorzitter
Ton Bode, secretaris